

եթէ գիտուն դժբաղտութիւն մը հան-
դիպելու ըլլայ, ինքզինքը տկոփելու
կերպը կը գտնայ, ժամանակ չունի գէշ
ըլլալու ու ծանծրութիւնն ըսածդ չորի-
տէր, իսկ ընդհակառակը ո՞ր որ ինքը
զինքը դրդանայ կը վարժեցնեն, որ եւ ի
ցէ պզտի բան իրեն գէշ կու գայ, համ-
մը չառնէր, կը ծանծրանայ, ու երբոր
բանի մը կարօտ ըլլայ, անդամները
թուլցած չեն ծառայեր ու այնպէսով
կը մեռնի:

Վերջապէս կը տեսնուի այս աչքդ.
եթէ միշտ շարունակեալ առատիկ լու-
սոյ մը մէջ ըլլայ, լայր անանկ առատիկ
աչքդ կ'առնէ՝ որ ետքը կը կուրանայ.
ընդհակառակն միշտ խաւարն ու մը
թուլութիւնն ալ նայնպէս կը կուրցնեն.
առանկ կ'ըլլայ նաեւ բովանդակ մար-
մնոյն ալ. հաւասարապէս կը վնասեն
մարմնոյս եթէ բնաւ չաշխատելը, և
եթէ չափազանց աշխատելը:

Վարժեցուցէք զձեզ ամէն բան
չուտ մը և մէկէն ընելու, այսինքն ոչ
կատարար, այլ առանց ժամանակ կոր-
սնցնելու և առանց տատամսելու:
(Օտը քիչ մը աս բանիս կը տընտընայ
քիչ մ'անոր (1) ու բնաւ բան մը գըւխ
հաներ: Բնեալ որ տասնապետ մը
տեսայ որ նորաժողով գորբերը կը կոր-
թէր, ու կը յանձնէր իրենց սր երկ-
վայրէտի գործողութիւնը երէ՛ վայրէ՛նի մէջ
չընէ: Բոհայ ինծի խիստ գեղեցիկ
խորհուրդ մը երեւցաւ միտթեամբ
գործելու, մարդկային ծարտարութիւ-
նը զարգացնելու ու մեր կարելու
բազոյն դրամագլխին ինտելլու՝ որ է
ժամանակը:

Ըրհնապի մը մէջ որ մանա՞ նախ և
առաջ կը սարսափիս, վախնալով որ չը-
լլայ թէ մարմնիդ պէտքը կ'ըստ չարքաւ
չուլեան չկարենաս վարժեցնել, բայց

չեն գիտեր որ առած մը կայ որ կ'ըսէ
թէ. Ո՛հ Լաւրէ՛ ինքնա՛նի. չեն գիտեր
թէ կրթութիւնն որչափ զգացարանքը
կը կատարելագործէ, թէ սը հիւսր,
դերձակը, դարբինը, շուտ մը ու ա-
ղէկ կերպով կ'ընեն կը լմացնեն, ինչ
որ անվարժ մը երկար ժամանակի մէջ
ու գէշ կերպով կ'ընէ նոյն բանը, ա-
տով ըսել չէ թէ մարմնինն տարբեր
է, հասարակէ առջինները նոյն բանին
մէջ կրթուած են: Բաջի անգամ որ
զպրոց գացիր, աչքդ և ոչ իսկ այբը
բենէն կրնար զատել. քիչ քիչ վար-
ժուլեամբ նայէ հիմայ ինչպէս շուտ
չուտ թղթերը կը դարձնեն: Այս-
թէ վարժութեամբ ու կրթութեամբ
ինչ առաքնանի խաղաւորութիւն կ'առ-
նու երգիչներու ձայնը, պատկերհան-
նելուն աչքը, որսորդներուն տկանքը,
և նուազարան դարձողներուն մատերը.
կ'ուղեն անառութիւնդ, թեւերդ ու
պտուղներդ կատարելագործել, կրթ-
ու վարժեցու գրեզ:

ՍԵՂԱՆԱՎԻՒՄ:

Մենաստափա Սրբազան Պատրի-
արքն որ քանի մի ամէն ի վեր Ա-
գիպոտ կը գտնուի սուրբ Եթովպոյ
սեփական կալուածական իրաւունքնե-
րը ձեռք բերելու յաւտլ, որ քանի մի
տարիէն ի վեր է անխնամ թողուած
էր հանգուցեալ նախորդ Պատրիար-
քայ անհոգութենէն. երկրորդ ան-
գամ Բարձրագատիւ Կրտսիկին տե-
սութեանը երթալուն, Նորին Բարձ-
րութիւնը Հայեջիտանի խնդրոյն մա-
սին կ'առաջարկէ Մեն. Սրբազանին
որ երկրորդ նամակ մի եւս գրէ, և կը
խոստանայ որ ինքն եւս իւր կողմէն
գիր գրելով առ թէնդորոտ թագաւո-
րը յատուկ առ բնադակով խրկէ ի
Հապէշտան, և Վեր. Կոստանկ եպիս-

(1) Իմաստից շփոթութիւն մը կ'երևի օրինակու-
ղին Լազնի:

կողմին և ընկերացը վերացը եւս աւելեկութիւններ ապանայ : Ար յուսամք որ յիշեալ նամակներն արդէն գրուելով խորհուեցան , և մօտերս գտնե մեր Նախարարաց վիճակին վերացը լուր մի կը ստանանք :

Մնեալ շարժու խանդակէն ժառանգացու աշակերտ մի հասաւ , այն է Գեորգ Փոխովիչ , որ բաց ի խոր փորական վրայադրէն՝ տեղւոյն բժշկին կողմէն եւս վրայական բերած էր հետը , զոր Ս. Միտառոյս բժշկին կողմէն եւս տրուած վրայաթղթին հետ հասկը հրատարակեցք ի տեղեկութիւն յիշեալ պատանւոյն ծնողացը :

Մենապատիւ Սրբազան Հայր .

Տեսչին միջոցաւ ինձ ներկայացած Եսաանդուտրաց դպրոցի աշակերտացու խանդակցի տէր Եսաանդութիւնեան Գեորգ պատանւոյն բաժնիազմութիւնը , և բնութեամբ ջղային զօրութիւնը , ամեն մասամբ տեղն ըլլալը կը վերահայեմ :

Նախարար

16 Հոկտ 1867 :

Ս. Քիւրապետ

Ի՞նչ . Ս. Միտառոյս Երաւագէտ :

Le soussigné, Docteur en médecine, demeurant à Ismail, déclare que le sieur George Popovitch, né à Ismail, âgé de 16 ans, d'une constitution bonne et d'un tempérament sanguino-bilieux, est vacciné dès son enfance, et exempt de toute maladie. En foi de quoi je lui ai délivré le présent certificat pour servir et valoir ce qui de raison.

Ismail le 13 septembre, 1867.

U...

Տաշ Երեւելի Հայրապետի . ի Կապանէն Սեւեռն Սիւնի Ինչեւի :

Հնչմամբ ձայնիւ բերկրանայ
Գովեմք ըզհայրն շնորհաց .
Երգեմք ըզերգս հրճուանայ
Հայրապետին սրանձանայ :

Ար ի հօրէն ծնունդ բարի
Լուսաւորին Կրկն արի ,
Ստեղնեալ պրտաւ զ հրաշարի ,
Եւ բարաւանկ ծաղկարի :

Հօր փոխանակ եղցի
Հախաւի զգտախան Զխաւսի ,
Խաւար մեղաց աշխարհի
Լուսալ բանին հալածի :

Ներսէս Զաւարն Խորացէ ,
Կամ մարգարէն Ստեղծէ ,
Զորովայնէ բնաբերով ,
Զ կեանս աշխարհի ստեղծով :

Ներսէս հրեշտակ ի յերկնաց ,
Մաքսւր փառք ի յերկրի ,
Անկեալ զանջօրն Զխաւսի
Ըստ Զովհաննու սիրելի :

Ներսէս խանարհ հեզ հօգի ,
Զարաւ Մատաւած բնակեցի ,
Բերան լեզու բաղքախաւս
Մեղաւորաց յուսող բաղ :

Սուրբ Հայր դբեզ աղաչեմք ,
Որդիքս անկեալ աքառասուեմք ,
Յանձն արացուք վեհանս մեր
Ի փորձութեանս զմեզ փրկել :

Ի բմամբ կարգաց խորհրդով
Զ կեղեղեցիս սուրբ Հաւաով
Ամբարշտեցեա ի գայրոյ
Եւ յանուարաց հերձուածոյ :

Օ հովիւս ամբիժս արացեա ,
Եւ զժամբաւոքս սրահեցեա ,
Զ իշխանս որ վեզ եւ դասող
Արդարութեամբ խրատեցեա :

Օ մարտիրոս համանայն
Կռն ի սէր միաբան ,
Գործել զբարիս անխափան ,
Փառք Մատաւոյ անխափան :

ՊԱՆԴՈՒՆՏ ՄԵՆԱԻՈՐ

Ի ԳԻՇԵՐ ԱՄՊԱՄԱԾ

Ի մեծ սեռեմքս զիշեր գտնողին ,
Մին առեկը համայն ընդ անդր ծածկին ,
Պանդուխտս յուսահատ համակ յարատուս ,
Զեռն ի ծրեալի հեկեկամ անցոյ :